

OIKEUTESI TYÖNTEKIJÄNÄ SUOMESSA:

- Olet tasavertainen suomalaisen työntekijän kanssa
- Saat työehtosopimuksen mukaista palkkaa
- Saat ylitöistä korvausta
- Saat pitää sairauslomaa
- Saat perehdytyksen työhösi
- Saat liittyä ammattiliittoon, josta voit saada neuvoa eduistasi ja oikeuksistasi työssä
- Saat ilmoittaa työssä kohtaamistasi ongelmista työnantajalle tai työsuojeluviranomaiselle

VARMISTA, ETTÄ OIKEUKSIASI EI RIKOTA SEURAAVILLA TAVOILLA:

- Sinulla ei ole työsopimusta
- Sinulle ei makseta sovittua palkkaa
- Et maksa palkastasi veroja
- Sinua nimitellään työpaikalla esim. ihonvärisi tai uskontosi takia
- Työympäristössä on puutteita, jotka voivat aiheuttaa riskin terveydelle
- Joudut maksamaan saadaksesi työpaikan tai sinua painostetaan työhön, jota et halua tehdä

TYÖEHTOSOPIMUS = Työntekijöiden ja työnantajajärjestöjen välinen sopimus työehtoista, kuten työajoista ja palkasta.

AMMATTILIITTO = Työntekijöiden järjestö, joka puolustaa ja parantaa työntekijöiden työehtoja.

IHMISKAUPPA = Rikos, jossa työntekijää hyväksikäyttötarkoituksessa harhautetaan tai painostetaan työhön ilman työsopimusta, liian alhaisella palkalla, tai työnantajalle velkaantuen.

TYÖSYRJINTÄ = Epätasa-arvoinen toiminta työpaikalla esim. kansalaisuuden, ihonvärin, sukupuolen, iän tai uskonnon perusteella. Työsyryntä on rangaistava rikos.

TYÖSUOJELU = Toimintaa, joka pyrkii vähentämään työstä työntekijälle koituvia fyysisiä tai psyykkisiä vaaroja ja haittoja.

YHTEYSTIETOJA:

Maahanmuuttoviraston työnteko-oikeuden tarkistusnumero: **029 543 3155**

SAK:n palvelunumero maahanmuuttajille: **0800 414 004**

Työsuojeluviranomaisten valtakunnallinen puhelinneuvonta: **029 501 6620**

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä: **029 546 3177**

TÖITÄ ETSIMÄSSÄ? TURVAPAIKANHAJKIJAN ENSIASKELEITA SUOMALASEEN TYÖELÄMÄÄN

VINKKEJÄ TYÖELÄMÄÄN SUOMESSA:

- Noudata etukäteen sovittuja työvuoroja ja vapaapäiviä
- Tule ajoissa töihin
- Noudata ohjeita
- Kysy rohkeasti neuvoa
- Ole itsenäinen ja aktiivinen
- Tee työsi huolellisesti
- Jos sairastut, ilmoita työnantajalle
- Huolehdi omasta hyvinvoinnistasi ja työssä jaksamisestasi
- Ole avoin ja kärsivällinen – suomalaiseseen työelämään sopeutuminen saattaa kestää jonkin aikaa

SUOMI

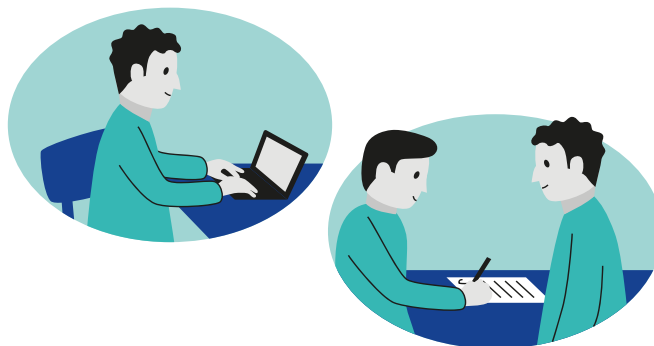
TYÖHÖN VALMISTAUTUMINEN

- Saat aloittaa työnteon 3 kk kuluttua turvapaikkahakemuksen jättämisestä, jos sinulla oli silloin voimassaoleva passi. Saat aloittaa työnteon 6 kk kuluttua hakemuksen jättämisestä, jos sinulla ei ollut silloin voimassaolevaa passia.
- Työpaikan löytäminen voi olla helpompaa, jos osaat suomea. Kielen opiskelu kannattaa!
- Koulutus on tärkeää. Suomessa moneen työhön vaaditaan virallinen koulutus.
- Työnantaja kysyy usein työ- ja opintotodistuksia. Todistukset olisi hyvä olla suomen kielellä.
- Ulkomailla suoritettut opinnot eivät aina vastaa suomalaisia opintoja. Tarkista, ovatko opintosi riittävät hakemaasi työhön!
- Voit suorittaa tarvittaessa täydentäviä koulutuksia – esim. hygieniapassi ravintolaan, työturvallisuuskortti rakennustöihin. Selvitä mahdollisuuksia alueellasi!

TYÖN HAKEMINEN

- Pohdi, millaiseen työhön voisit hakeutua.
 - Onko sinulla ammatti?
 - Mitä työtä olet tehnyt?
 - Mitä olet opiskellut?
 - Mitä kieliä osaat?
 - Mikä työ sinua kiinnostaa?
 - Missä olet aivan erityisen hyvä?
- Selvitä, millaista työtä alueellasi on tarjolla ja ole yhteydessä työnantajiin. Ole avoin erilaisille työmahdollisuuksille.
- Kirjoita työhakemus ja ansioluettelo eli CV.
- Suomessa työnhaku tapahtuu useimmiten internetissä. Voit täyttää hakulomakkeita työnhakusivustoilla tai lähettää hakemuksia sähköpostitse.
- Jos olet sopiva ehdokas työhön, saatat saada kutsun työhaastatteluun. Haastatteluun kannattaa valmistautua huolella.

TYÖN ALOITTAMINEN

- Työnantaja tarkistaa ensin Maahanmuuttovirastosta, onko sinulla oikeus tehdä työtä.
- Allekirjoita kirjallinen työsopimus työnantajan kanssa. Varmista, että ymmärrät sopimuksen sisällön. Työsopimuksessa tulee olla esim. palkka, työtunnit, työsuhteen kesto ja työtehtävät. Voit kysyä apua työsopimuksen tarkastamiseen vastaanottokeskuksestasi.
- Hanki verokortti verotoimistosta. Tarvitset mukaan vastaanottokeskuksen asukaskortin.
- Palkanmaksua varten tarvitset yleensä pankkitilin. Tarkista, onko sinulla tarvittavat dokumentit pankkitilin avaamista varten tai voitko saada palkan esim. turvapaikanhakijoiden Moni-kortille.
- Ilmoita työn aloittamisesta vastaanottokeskuksessa. Huomioithan, että palkkasi voi vaikuttaa saamasi vastaanottorahan suuruuteen.

Saat työskennellä turvapaikanhakijana, kunnes turvapaikkahakemuksesi on lopullisesti ratkaistu. Jos sinulle myönnetään oleskelulupa, työnteko-oikeutesi jatkuu.

